هەرێمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پرۆتۆکۆلەکان
108

سالّی/ 2018 – بەرگی سەدو هەشت

چاپی یەکەم/ سالّی 2021

پێڕیست

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (8) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – دووشەممە 2018/2/12 ل 5
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (9) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – سێشەممە 2018/2/13 ل 131
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (10) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – چوارشەممە 2018/2/21 نهێنی
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (11) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – پێنجشەممە 2018/2/22 نهێنی
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (12) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – دووشەممە 2018/2/26 نهێنی
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (13) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – سێشەممە 2018/2/27 نهێنی
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (14) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – دووشەممە 2018/3/5 دواخرا

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی دەسپێك خولی چوارەمی هەڵبژاردن – دووشەممە 2018/5/7 `235
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (1) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – پێنجشەممە 2018/6/26 ل 229
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی (2) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – یەکشەممە 2018/7/1 ل 327
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی (3) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – دووشەممە 2018/7/2 ل 375
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی (4) خولی چوارەمی هەڵبژاردن – پێنجشەممە 2018/7/9 ل 455

دووەم: سەندیکا مافی هەیە پەیمانگایەك یان ناوەندێکی تایبەت لەسەر بنەمای زانستی و پیشەیی دەبمەزرێنێت بۆ ئامادەکردن و راهێنان و شیاندنی ئەوانەی دیانەوێت ببنە ئەندام لە سەندیکا یان ئەوانەی ئەندامن تێیدا، ئەنجومەنی سەندیکا پەیڕەوێك دەردەکات بۆ رێکخستنی کاروباری ئەوانەی کە حوکمی ئەو بڕگەیە دەیانگرێتەوە.
سێیەم: بە رەچاوکردنی حوکم و بنەماکانی هاتوو لە بڕگەکانی یەکەم و دووەمی ئەم ماددەیە پارێزەران بە پێی ناو نووسران و پێش یەکتری (الاقدمية) لەو ناوانەی خوارەوە پێکدێت:
1- ناوی پارێزەر - راوێژکار.
2- ناوی پیادەکار - الممارسون.
3- ناوی پارێزەرە مەشق کارەکان - المتمرنين.
ئەو ناوانە هەمووی سەندیکا خۆی پێشنیاری کردووە و بە ئامادەبوونی سەرۆکی هەر چوار لقەکە ناوەکان داندراون، لە ئەسڵی یاساکەش ناوەکان بەو شێوەیەن، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان ئێستا ئەو ماددەیە بەو شێوەیەی کە خوێندرایەوە دەخەینە دەنگدان، کێ لەگەڵدایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (54) کەس لەگەڵدایە، زۆر سوپاس، کێ لەگەڵدانیە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (3) کەس لەگەڵدانیە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینەی دەنگ ئەو ماددەیە پەسەندکرا، روونکردنەوەیەك لەلایەن بەڕێز د.بەهار، فەرموو.
د.بەهار محمود فتاح:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
تەنها بۆ دڵنیایی ئەوانەی کە ئیقتراحی ئەوەیانکرد و ترسیان هەبوو لە بڕگەی دووەم، ئێمە بە جۆرێکی تر چارەسەرمانکرد، لە بڕگەی یەکەمدا ژمارەی ئەو کەسانەی کە تێیدا وەردەگیرێن لامان برد، یەعنی ئەو سەڵاحیەتەمان لە سەندیکا وەرگرتەوە بۆ دڵنیایی بڕگەی دوای ئەوە و بنەمای زانستی، ئەوانەشمان بۆ ئیزافەکرد، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
دەچینە سەرە ماددەی پێنجەم، د. ڤاڵا فەرموو.
بەڕێز د. ڤاڵا فريد ابراهيم:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
ماددەی (5):
بڕگەی یەکەمی ماددەی سیانزەی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:
یەکەم: پێویستە پارێزەر ساڵانە بەرامبەری بەشداربوون و رسوماتی بڕیار دراو لە ماوەی هەردوو مانگی کانونی دووەم و شباتی هەر ساڵێك بدات، لە کاتی دواکەوتن لە وادەی دیاریکراو رێژەی لە (25%) بەرامبەر بە بەشداربوون و رسوماتی ساڵانەی بۆ زیاد دەکرێت.
بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە بۆ موناقەشەکردنی ئەم ماددەیە، کێ دەیەوێت قسە بکات؟ بەڕێز قادر ئۆتمان فەرموو.
بەڕێز قادر ئۆتمان رەسول:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
بە قەناعەتی من رێژەی (25%) زۆرە، پێشنیار دەکەم بکرێت بە (15%)، چونکە هەندی قوناغ هەیە بۆ نموونە قەیرانی دارایی، یەعنی کاری ئەوانیش کاریگەری لەسەر داهاتەکەش دەبێت، بۆیە ئیجرائاتی پێبژاردنیش هەیە، بۆ نموونە لەوەی سەندوقی خانەنشینی، بۆیە پێشنیار دەکەم بکرێت بە (15%)، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز د.ابراهیم فەرموو.

بەڕێز د.ابراهیم احمد سمۆ:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

من دڤیا پیچەکی روونتر پێژم، بەس شیا کاك قادر بێژی، پێویستە پارێزەر سالانە بەرامبەر بەشداربوون رسوماتی بدات یان لە ماوەی هەردوو مانگی کانونی دووەم و شبات هەر سالێك بدات لە کاتی دواکەوتنی لە وادەی دیاریکراو لە رێژی (25%)، بە قەناعەتا من ئەڤ مادده گەلەکی گران لەسەر پارێزەری، ئێك: تەحدیدکرنا دوو هەیڤا کو تو مولزەمی بکەی ئیلا دڤێت لە نێوان دوو هەیڤادا تو پارە بدەی سالا ل بەر تە (السنة المالية)، یا سالی یا دیارە، بۆچی ئەز دوو هەیڤا تەحدید دکەم بەلکی پارێزەرەکی ل دەرڤەیە، رەخێکی دی تر، یان تەوکیلەکی (من یخول) تەخویلەك هەبا، تشتەکی تێدا هەبایە دا وی پارێزەری ژی نەچووبایە، یا دوو هەیڤا تەسبیت کرن ڤی دوو هەیڤا یا خەڵەتە، هەروەها رێژەیا (25%) گەلەکە، یەعنی ئەگەر ئەو دزانن رسوماتە، جەنابی سەرۆکی سەندیکایا پارێزەران دزانیت رسوماتێت سەندیکایی گەلەکن، نەکو کەمن، دێجە ئەگەر بێتو (25%) کە لە نێوان دوو هەیڤا نەچی، (25%) گەلەکە بۆ پارێزەرەکی ئەگەر هاتوو سودفە ژی قەیرانەکا دارایی هەبت ئێکجار یا خراپە، بە قەناعەتا من گەلەکا تەبیعی و یی سروشتیە وەکو نەریتەك بێختە تێدا، بلا رێژەیەك تێدا هەبت (5%) بۆ (10) ئەگەر بۆ دوو هەیڤا مان، چونکی ئەگەر هەردوو هەیڤا لادەن هەما یا دروستە سالانە تو نەهاتی (25%) ژی بێتە بڕین ئەگەر سالانە تەجدید نەکەت، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز شوکریە خان فەرموو.

بەڕێز شوکریە اسماعیل مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش پێموایە بەراستی ئەو لە (25%)یە گەلەك زۆرە بکرێتە لە (10%) یان کەمتر لە (10%)، ئەو دوو مانگەش مانگێکی تری بۆ زیاد بکرێت، رەنگە ئەو کەسە لە سەفەر دابێت یاخود نەخۆش بێت، کانونی دووەم و شبات و مانگی ئاداریشی بۆ زیار بکرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز صالح فەقی فەرموو.

بەڕێز صالح فەقی احمد:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش هەر هەمان تێبینیم لەسەر ئەو (25%)یە، جاری وایە رەنگە پارێزەرێك یەك رۆژ بەهۆی کێشەیەکەوە نەتوانێت دوا بکەوێت ناکرێت بۆ رۆژێك (25%)، من (10%)م پی باشە، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز مدینە ایوب فەرموو.

بەڕێز مدینە ایوب احمد:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

دەربارەی ماددەیا پێنجی یڕگەیا ئێکی ل ئەسڵی قانونەکە ئەگەر بزڤڕینەوە بەس کانونا دووی بی، ل ڤێری شباتا سەر زێدە کری، ئەگەر ئەم بهێین سەح کەینی ئەو وادەی هاتیە دیارکرن رێژەیا (25%) رێژەیەکا دروستە و هیچ دەستکاری نەهێتەکرن، ئەگەر دیسان بزڤڕینەوە سەر ئەسڵی قانونی (50%) بوویە وا بزانم، (50%) و (25%) نیڤا وێ، یەعنی ئەڤ رێژەیە گەلەك دروستە وەکی خۆ بمینیت، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز علی سپیندارى فەرموو.

بەڕێز علی علی هالۆ:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەز ژی تەئکید دکەم ئەو رێـژە هـاتیە تەحدیـدکرن رێژەیەکـا گەلەکە، پێشـنیار دکەم (15%) تێپەڕ نەکات، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕیـزان گفتوگـۆ لەسـەر ئەم مـاددەیە کۆتـایی هـات، چـاوەروانی تێبینیەکـانی سـەرۆکی سـەندیکای پـارێزەران دەکەیـن، هەروەهـا داڕشـتنەوەی مـاددە لەلـایەن لیـژنەی یاسـایی دەکەین، بەڕێز د.رێواز فەرموو.

بەڕێز د.رێواز فائق حسین:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئێمە لە لیژنە لەسەر داوای سەندیکا ئەمەمان کردووە، بەڵام ئەوە بۆ بەرچاو روونـی بـدەم کە (50%) بووە کردوومانە بە (25%)، هەروەها یەك مانـگ بـووە کردوومـانە بە دوو مانـگ، یەعنــی ئەگەر ئــێمە بیکەیــنە (10%) زۆر لەوە کەمتــر دەبێــتەوە کە پێشــتر وەرگیــراوە، رسوماتیش زۆر نیە، ئەوەی کە بۆ سەندوقی خانەنشینی دەدرێت بڕەکەی زۆرە، دەتـوانین دواتر دەزانم ئەوەی کە زانیاری هەیە لەسەر ئەو پارانەی کە پارێزەر دەیدات، دەزانم بڕێکـی زۆرە، بەڵام ئەوەی کە سەندوقی خانەنشینی بڕەکەی زۆرە، ئەگەر نا رسوماتی ئەنـدامیەتی بــۆ ئەنــدامێکی ســەندیکای پــارێزەران کە دەعــوا ببینێــت بەو شــکلە نــیە، کاروبارەکــانی سـەندیکاکە پەکـی دەکەوێـت ئەگەر بەو شـێوەیە ئـێمە مـامەڵەی لەگەڵ بکەیـن، ئـێمە لە لیژنە پێمانباشە وەکـو خـۆی بمێنێـتەوە کە لە نـاو پڕۆژەکە هـاتووە دوای مـوداوەلە، چـونکە پێشتر (50%) بووە، لە قانونی بەرکاردا (50%) بووە و بووە بە (25%)، یەك مانگ مەجالیـان هەبووە بووە بە دوو مانگ، لەبەر ئەوە ئێمە وەکو لیژنە پێمانباشـە وەکـو خـۆی بمێنێـتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو د.ابراهیم.

بەڕێز د.ابراهیم احمد سمۆ:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئێمە چوار، پێنج کەس مە داخازکر کو دوو هەیڤ نەبیت و رێژە بێتە خـارێ، بـۆ مە هەیە کـو رەئیا مە ژی بێتە دەنگدانی کە وەکی مە بیت یان نا، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

روونکردنەوە لەلایەن د.ڤالا، فەرموو.

بەڕێز د. ڤالا فرید ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

وەکو بەڕێز مدینە خان باسیکرد کە پێشتریش پیشەی پارێزەرایەتی مومارسەکردووە لە نـاو یاسـاکەدا (50%) بــووە ئــێمە بە ئامــادەبوونی ســەندیکا و بە وەرگرتنــی رای ئەوان و بە موافەقەی ئەوان کردوومانە بە (25%)، هەروەها تەنها یەك مانگ بـووە کردوومـانە بە دوو مانگ، پێموایە کەمتر لەو نیسبەیەی کە تەحدیـدکراوە و کەمتریش لەو مـاوەیەی کە تێیـدا تەحدیدکراوە دەبێتە هۆی ئەوەی کە ئینزیبات و زەبت و رەبت لە ناو میهنەی پارێزەرایەتیدا نەمێنێت، بۆیە ئەوە بە نەزەری ئیعتیبار وەرگرن، هیوادارم وەکو خۆی بـدرێتە دەنگدان، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز د.بەهار فەرموو.

بەڕێز د.بەهار محمود فتاح:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
نیقابەی پارێزەران تەمسیلی پارێزەران دەکەن خۆیان لە وەزعی خۆیان باشتر دەزانن، جگەلەوە کارێکی تەنزیمیە بۆ هەموو سەندیکاکان، من پێشتر ئەندازیاربووم لە سەندیکای یەکێتی ئەندازیاران ئەگەر لە ماوەی مانگێکدا ئەو رسوماتەمان نەدایە موخەسەساتی ئەندازیاریەکەیان دەبڕین ئەوە لە پێناوی تەنزیمدایە، بۆیە ماوەکە کراوە بە دوو مانگ، دوو مانگ ئەوەی کە نیەتی بێت ئەو پیشەیە مومارەسە بکات دوو مانگەکە کافیە، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێز منی قهوەچی فەرموو.
بەڕێز منی نبی نادر:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
ئێمە پابەندین لەسەر راپۆرتەکەی خۆمان، داوا دەکەین هەر وەکو خۆی بدرێتە دەنگدان و دەنگی بهێنێت، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
د. ڤالا فەرموو.
بەڕێز د. ڤالا فرید ابراهیم:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
ماددەی (5):
بڕگەی یەکەمی ماددەی سیانزەی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:
یەکەم: پێویستە پارێزەر سالانە بەرامبەری بەشداربوون و رسوماتی بڕیار دراو لە ماوەی هەردوو مانگی کانونی دووەم و شباتی هەر سالێك بدات، لە کاتی دواکەوتن لە وادەی دیاریکراو رێژەی (25%) بەرامبەر بە بەشداربوون و رسوماتی سالانەی بۆ زیاد دەکرێت.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان ئێستا ئەو ماددەیە بەو شێوەیەی کە خوێندرایەوە دەخەینە دەنگدان، کێ لەگەڵدایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (49) کەس لەگەڵدایە، زۆر سوپاس، کێ لەگەڵدانیە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (8) کەس لەگەڵدانیە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینەی دەنگ پەسەندکرا ئەو ماددەیە، ماددەی شەشەم.
بەڕێز د. ڤالا فرید ابراهیم:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
ماددەی (6):
بڕگەی چوارەمی ماددەی شانزە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:
چوارەم: ماوەی راژە لە دادگاکان داوکاری گشتی فەرمانگەکانی دادوەری یان بەڕێوەبەرایەتیەکانی ماف لە یەکێك لە فەرمانگەکانی هەرێم یان وانە وتنەوە لە کۆلێژی یاسا لە دوای وەرگرتنی بڕوانەمەی بەکالۆریۆس لە یاسا یان ئەوەی هاوتایەتی بۆ مەبەستەکانی پلە بەندی دەق کراو لەم یاسایە هەژمار دەکرێت.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان دەرگای گفتوگۆ لەسەر ئەم ماددەیە دەکەینەوە بۆ موناقەشەکردن، دوو کەس داوای دەکەن کە قسە لەسەر ئەم ماددەیە بکەن، بەڕێز د.جوان فەرموو.
بەڕێز د.جوان اسماعیل عزیز:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
بە نیسبەت وانە وتنەوە لە کۆلێژی یاسا، وانە وتنەوە لە زانکۆ لەسەر ئەساسی ئەوەی دەبێت حەسەب یاسای خوێندنی باڵا و حەسەب رێنمایی وەزارەتی خوێندنی باڵا، ئەوەی

وانه وتنەوەی لە کۆلێژی دەدات دەبی بڕوانەمەی ماجستێری هەبێت (یحمل شهادة ماجستر و لایقل لقبه العلمی عن مدرس مساعد)، واتە لیژنەیەکیش لەسەر ئاستی وەزارەتی خوێندنی باڵا یان لەسەر ئاستی سەرۆکایەتی زانکۆ ئەو لیژنەیە دادەندرێت ئیختیبار دەکرێت ئەو کەسەی بەکالۆریۆسی وەرگرتووە لە ئیختیساسەکی موعەین، ئینجا ئەگەر شایەنی ئەوەبێت پاشی ئیختیبارەکە ئەگەر سەرکەوتوو بوو لەقەبی زانستی دەدرێتی بە (مدرس مساعد)، ئەو کاتی حەقی هەیە وانە وتنەوە لە کۆلێژی بدات، لەبەر ئەوە دەپرسم لە بەڕێزانی لیژنەی یاسایی (هل یحق لحمل شهادة بكالوريوس) موحازر بێت؟ لە یەك حاڵەتی هەیە، بەکالۆریۆس وەردەگرێت لەقەبی ئەوە وەردەگری (معید) یان (مساعد باحث)، ئەگەر موختەبەرات هەبێت یارمەتی مامۆستای ئەساسی دەدات، بەڵام حەقی نیە و مافی نیە بچێت وانە وتنەوەی بڵێت لە قاعەی دیراسی لە زانکۆ، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمینکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز قادر ئۆتمان فەرموو.

بەڕێز قادر ئۆتمان رەسول:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەیە پێشنیار دەکەم ئەوانەی کە تایبەت کاری یاسایی دەکەن لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتییەکان و وەزارەتەکانیش، یەعنی کاریان تەنها بۆ نموونە لێپرسراوی هۆبەی یاساییە، پێشنیار دەکەم ئەوانەش بگرێتەوە، ئەوانەی بە تایبەت کاری یاسایی دەکەن، بەرپرسی فەرمانگەیەکن بۆ ئەم مەبەستە دانراوە لە وەزارەت و بەڕێوەبەرایەتیەکان، بۆ نموونە لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردە بەشێك هەیە بەشی یاساییە و کەسێکی دەرچووی یاسا هەیە لێپرسراوی ئەو بەشەیە و کاری قانونی بەڕێوەبەرایەتیەکە دەکات، یان لە وەزارەتەکان، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

موناقەشە لەسەر ئەم ماددەیە کۆتایی هات، چاوەڕوانی تێبینی بەڕێز سەرۆکی سەندیکاین ئەگەر هەبێت، سەرۆکی لیژنەی یاسایی فەرموو.

بەڕێز د. ڤالا فرید ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

پرسیار و روونکردنەوەکەی بەڕێز د.جوان زۆر لە جێگای خۆیەتی، یەکێك لە فەرمانگەکانی هەرێم یان وانە وتنەوە لە کۆلێژی یاسا دەبێت فاریزە (،) دابنرێت، ئینجا دەڵێی لە دوای وەرگرتنی بڕوانامەی بەکالۆریۆس لە یاسا یان ئەوەی هاوتایەتی، چونکە وازحە ئەوەی ماجستێری نەبێت لەقەبی زانستی وەرنەگرێت ناتوانێت وانە بڵێتەوە، بۆیە بە فاریزەیەك چارەسەری ئەوەمان کرد ئەگەر بەڕێزتان رێگا بدەن دوا داڕشتن دەخوێنینەوە بۆ دەنگدان.

ماددەی (6):

بڕگەی چوارەمی ماددەی شانزە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:

چوارەم: ماوەی راژە لە دادگاکان داوکاری گشتی فەرمانگەکانی دادوەری یان بەڕێوەبەرایەتیەکانی ماف لە یەکێك لە فەرمانگەکانی هەرێم یان وانە وتنەوە لە کۆلێژی یاسا، لە دوای وەرگرتنی بڕوانەمەی بەکالۆریۆس لە یاسا یان ئەوەی هاوتایەتی بۆ مەبەستەکانی پلە بەندی دەق کراو لەم یاسایە هەژمار دەکرێت.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێزان ئێستا ئەو ماددەیە کە بەشێوەیە خوێندرایەوە دەخەینە دەنگدان، کی لەگەڵدایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (58) کەس لەگەڵدایە، زۆر سوپاس، کی لەگەڵدانیە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (3) کەس لەگەڵدانیە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینەی دەنگ پەسەندکرا، د.بەهار فەرموو.

بەڕێز د.بەهار محمود فتاح:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
هەر چەندە ماددەکە دەنگی لەسەر درا، بەڵام بۆ دڵنیایی د.جوان ئێمە کە دەڵێین پاش وەرگرتنی بڕوانەمەی بەکالۆریۆس بۆیە گوتمان بە فاریزە چارەسەر دەبێت، مەبەستمان هەموو ئەوانەی پێشەوەیە، لە دادگاکان، داواکاری گشتی، لە کۆتاییدا کە دەڵێین کۆلێژی یاسا، کۆلێژی یاسا تەبعەن قانونی زانکۆ قانونی تایبەتی خۆیان هەیە ئەوەی ماجستێری نەبێت وانە ناڵێتەوە، بۆیە وەرگرتنی بەکالۆریۆس بۆ هەموو ئەوانەی پێشەوەیە نەك تەنها بۆ کۆلێژی یاسا، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان دەچینە سەر ماددەی حەوتەم، فەرموو.
بەڕێز د. ڤالا فرید ابراهیم:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
ماددەی (7):
بڕگەی یەکەمی ماددەی بیست و پێنجی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:
یەکەم: پێویستە لەسەر ئەو کۆمپانیا نیشتیمانی هاوپشك بێت یان خاوەن بەرپرسیاریەتی سنوردار و بیانیانەی لە هەرێم کار دەکەن یان لقیان هەیە لە هەرێم و ئەو بانك و کارگانەی لەلای وەزارەتی پیشەسازی و دەستەی گشتی وەبەرهێنان تۆمارکراون و تۆڕەکانی راگەیاندن و رێکخراوەکان لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر مامەڵە بکات بۆ پێشکەشکردنی راوێژی یاسایی.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێزان دەرگای گفتوگۆ لەسەر ئەم ماددەیە دەکەینەوە بۆ موناقەشەکردن، چوار کەس داوا دەکەن قەسە بکەن، بەڕێز عمر عینایەت فەرموو.
بەڕێز عمر عینایەت حەمە:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
وشەی هاوپشك بکەن بە پشکدار، هاوپشك نابێت، باش نیە، دووەمیش لە کۆتاییدا کە دێت دەڵی لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر مامەڵە بکەن، گرێبەستێك لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر رێك بخەن نەك مامەلە بکەن، من پێشنیار دەکەم بکەن بە گرێبەستێك، یەعنی بەم شێوەیە مامەڵەکردنەکە بۆ یاسا نەگونجاوە، باشترە بگوترێت گرێبەستێك لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر رێك بخەن بۆ پێشکەشکردنی راوێژی یاسایی، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێز مصطفی سکری فەرموو.
بەڕێز مصطفی احمد حمد:
بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.
لەسەر ماددەی حەوت دوو تێبینیم هەیە یەکیان: ئەگەر مەبەستی سەندیکا ئەوەیە کە کۆمپانیا و لایەنە مەعنیەکان ئیجبار بکات بۆ ئەوەی لە رێگای پارێزەر تەعامول بکەن ئەوە ناکرێت بڵێی پێویستە دەبێت بنووسرێت دەبێت، چونکە وشەی پێویستە ئیجبار نیە، دووەم: لە رووی عیبارەتەوە رەکاکیەتێکی زۆری تێدایە، پێویستە لەسەر ئەو کۆمپانیایانەی نیشتیمانی و بیانیانەی، یەعنی کۆتاییەکەی بیانیانەیە نەك وەکو ئەوەی ئێستا نووسراوە، پێویستە لەسەر ئەو کۆمپانیا نیشتیمانی و هاوپشك بێت یان خاوەن بەرپرسێتی سنوردار و بیانیانەی نەك بیانی، بە باشی نەنووسراوە، زۆر سوپاس.
بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەڕێز مدینە ایوب فەرموو.

بەڕێز مدينە ايوب احمد:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەیا حەفت، بڕگەیا ئێکی ماددەیا بیست و پێنج ل ڤێری بەحسی هەندی کری لەگەڵ پارێزەر یان زیاتر مامەڵە بکات، ئەڤە چ جۆرە پارێزەرانە، پارێزەری راوێژکاری بیتن یان ژی پیادەکار بیتن، دڤێت ئیشارەتی ڤی چەندی بهێتەکرن، چونکی هەر شەرەیکەیەکی دڤێتە هەر پارێزەرەکی ل پلەیا خۆ بیتن، چونکی پلەیا پیادەکارە، راوێژکارە، مەشەقکارە، ئەڤە دڤێت بهێتە دەست نیشانکرن، دەربارەی سارمایە ئەگەر بزڤرینە سەر ئەسڵی قانونی سەرمایە بە ڤان کۆمپانیا هاتبیە دەست نیشانکرن (250.000) دوو سەدو چەنجا هەزار دینار هاتبیە دەست نیشانکرن بۆچی ل ڤێری ئیشارەت بە هەندی نەدایە، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێز کاك ئومێد حەمە علی فەرموو.

بەڕێز ئومێد حەمە علی:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

بڕگەی یەکەم پێویستە لەسەر ئەو کۆمپانیا نیشتیمانی تاوەکو ئەو شوێنەی یان لقیان هەیە لە هەرێمی کوردستان، (وە) زۆر بەکاری دێنن لیژنەی یاسایی بەخۆتان باش دەزانن کە عەرەبیە، لە کوردیدا (وە) بەکار نایەت، یەعنی راستە بەکار دەهێنرێت لە نووسین، بەڵام من پێموایە هەڵەیە، ئەگەر لەوێدا بنووسرێت لەگەڵ ئەو بانك و کارگانەی نەك لەلای وەزارەتی پیشەسازی و دواتر دەنووسرێت، لە وەزارەتی پیشەسازی، لەلای هیچ پێویست ناکات و جوان نیە لە رووی زمانیەوانیەوە، لە وەزارەتی پیشەسازی و دەستەی گشتی وەبەرهێنان تۆمارکراون و تۆڕەکانی راگەیاندن و رێکخراوەکان لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر پشتیوانی لەو قسەیەی کاك عمر عینایەت دەکەم کە گرێبەست بکەن نەك بکات، چونکە کۆیە، ئەو (بکات)ە بیگۆڕن بە (بکەن)، ببێتە کۆ، زۆر سوپاس.

بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

گفتوگۆ لەسەر ئەم ماددەیە کۆتایی هات، ئێستا چاوەرووانی دووبارە داڕشتنەوەی ئەم ماددەیە دەکەین لەگەڵ رەچاوکردنی تێبینیەکانی بەڕێز سەرۆکی سەندیکا، د. ڤاڵا فەرموو.

بەڕێز د. ڤاڵا فريد ابراهيم:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو روونکردنەوەی کە بەڕێز مدینە خان داوای کرد، بڕگەی دووەم لە ماددەی شانزە لە ئەسڵی یاساکە حەلی کردووە، بۆیە لێرەدا باس نەکراوەتەوە دووبارە، لیژنە دوای وەرگرتنی را و بۆچوونی ئەندامانی پەرلەمان بەو شێوەیە ماددەکەی داڕشتەوە.

ماددەی (7):

بڕگەی یەکەمی ماددەی بیست و پێنجی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:

یەکەم: پێویستە لەسەر ئەو کۆمپانیا نیشتیمانی پشکدار بێت یان خاوەن بەرپرسیاریەتی سنوردار و بیانیانەی لە هەرێم کار دەکەن یان لقیان هەیە لە هەرێم لەگەڵ ئەو بانك و کارگانەی لە وەزارەتی پیشەسازی و دەستەی گشتی وەبەرهێنان تۆمارکراون و تۆڕەکانی راگەیاندن و رێکخراوەکان گرێبەست لەگەڵ پارێزەرێك یان زیاتر بکات بۆ پێشکەشکردنی راوێژی یاسایی.

بەڕێز جعفر ابراهيم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێزان ئێستا ئەو ماددەیە بەو شێوەیەی کە خوێندرایەوە دەخەینە دەنگدان، کێ لەگەڵدایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ (62) کەس لەگەڵدایە، زۆر سوپاس، کی لەگەڵدانیە؟ تکایە دەست بەرزکاتەوە؟ کەس نیە، کەواتە بە زۆرینەی دەنگ پەسەندکرا، ماددەی هەشتەم، فەرموو.

بەڕێز د. ڤاڵا فرید ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەی (8):

ماددەی بیست و شەشی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:

نابێت هیچ کۆمپانیایەکی نیشتیمانی بێت یان بیانی تۆمار بکرێت هەتا رێکخستنی گرێبەستی دامەزراندنی و ئینجا تۆمارکردنی یان تۆمارکردنی لقەکەی بە لای کەم لەلایەن پارێزەرێکی پیادەکارەوە (ممارس) رێك نەخرابێت.

بەڕێز جعفر ابراهیم ئێمنیکی/ جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەڕێزان دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە لەسەر ئەم ماددەیە بۆ موناقەشەکردن، بەڕێز عمر عینایەت فەرموو.